

Toekomst van de wapens en vlaggen in de gemeente Maasdonk

Volgens persberichten heeft de gemeenteraad van Maasdonk op 29 januari 2013 gekozen voor een opsplitsing van de gemeente. Hierbij zou het dorp Geffen ingedeeld moeten worden bij de gemeente Oss en de dorpen Nuland en Vinkel bij de gemeente 's-Hertogenbosch. Streefdatum van de herindeling is 1 januari 2015. Zowel de betrokken gemeenten, de provincie als het Rijk gaan zich inspannen om die datum te halen.

Reeds meerdere malen is bij onze contacten en besprekingen aan de orde gekomen, hoe wij als commissie op de fusieplannen moeten reageren.

1 Zijn er opties? Je kunt:

- a. De zaak op zijn beloop raken en lijdelijk toezien wat ervan komt.
- b. Een rapport maken en dat rondsturen aan betrokkenen (gemeentebesturen, heemkundekringen, dorpsraden enz.).
- c. Genoemde partijen persoonlijk benaderen, belangstelling kweken enzovoort, zodat men weet wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn van de herindeling: verloren gaan van heraldiek/banistiek erfgoed, wildgroei van ongewenste dorpswapens en –vlaggen etc.
- d. Vóór bij wijze van spreken het doek valt, in samenwerking met de heemkundekringen en dorpsraden de thans bestaande gemeenteraad van Maasdonk ertoe brengen op de valreep wapens en vlaggen voor de dorpen vast te stellen. Met een dergelijk besluit in handen heb je meer kans op succes bij de raad van een gemeente, waarmee dergelijke kernen worden gefuseerd. Men kan dan immers het ‘oude’ raadsbesluit zonder veel moeite onveranderd overnemen.
- e. Niet slechts voor de dorpen die vroeger een gemeentehuis herbergden, een wapen en vlag vast laten stellen, maar ook voor de andere grotere woonkernen een wapen en vlag voordragen. Dit voorkomt excessen op dit terrein – ook een taak van onze commissie!

2 Is er al ervaring op dit terrein? Laten we om deze vraag te beantwoorden de genoemde opties nader bekijken:

- a. Als we de zaak op zijn beloop laten zijn we als commissie nalatig en hebben wij een verminderd of helemaal geen bestaansrecht meer.
- b. Rapporten maakte de commissie in fasen voor en tijdens de grote herindeling 1993-1997. Het was ondoenlijk alle heemkundekringen persoonlijk te polsen, daarvoor was het aantal betrokken gemeenten te groot en de commissie te klein. In het algemeen kan gesteld worden dat wij erin geslaagd zijn, veel op dit terrein te bereiken.
- c. Een persoonlijke benadering past het best bij een kleiner, makkelijker te bewerken gebied. Maasland is hiervoor een goed voorbeeld. Martien is doende met de kringen etc. te Nuland en Geffen. Er zit nog niet veel schot in de zaak, maar men kent nu ten minste de commissie (hoop ik) en haar aanspreekpunt (in dit geval Martien).
- d. Er is één precedent te melden, namelijk dat van de gemeente Nieuw-Ginneken, die enige dagen vóór de opheffing een voorstel van de commissie als raadsbesluit aanvaard wist te krijgen. De gemeenteraden van Breda en Alphen-Chaam hebben dit raadsbesluit (dat alleen wapens betrof) ongewijzigd overgenomen. Problemen waren er alleen te Breda en wel in het vervolgtraject, dat niets met de herindeling had te maken. Het betrof hier het vaststellen van de (eventueel verbeterde) voormalige wapens van voor 1993 geannexeerde gemeenten en van verandering van hun tot dusverre officieuze vlaggen, die onderling bijna hetzelfde waren, zij het in verschillende tinten gekleurd.
- e. Te Nieuw-Ginneken, en nadien te Breda en Alphen-Chaam werden ook wapens (en nadien tevens vlaggen) vastgesteld voor dorpen en woonkernen die tevoren geen eigen gemeentebestuur hadden gehad. In overleg met de heemkundekringen waren de kernen aangewezen (Bavel, Galder, Strijbeek en Ulvenhout). Als goed resultaat hebben ook deze woonplaatsen wapens en vlaggen die aan de eisen voldoen.

3 Wat valt er te adviseren of aan te bevelen?:

- a. De optie ‘niks doen’ is nadrukkelijk af te wijzen. Een treffend voorbeeld is de gang van zaken in de voormalige gemeente Lith. In het voortraject deed niemand iets: de commissie bleef afwachten; de heemkundekring deed ook niets (voor zover mij bekend). Na de fusie liet de gemeenteraad van Oss de beslissing over aan de dorpsraad en die gaf de voorkeur aan een logo. Als enige voormalige gemeente binnen de vergrote gemeente

Agendapunt: 6

Aan de raad der gemeente
Geffen.

Onderwerp:

Model nieuwe gemeentevlag.

In toenemende mate doet zich de behoefte gevoelen aan een nieuwe gemeentevlag. De huidige vlag is destijds niet door de raad vastgesteld en voldoet niet aan de regels van de banistiek.

Tot die regels behoren: aansluiting op het gemeentewapen;
historische aanvulling op dit wapen;
van nabij en op afstand duidelijk herkenbaar;
eenvoudig van patroon;
in elke gewenste verhouding uitvoerbaar.

De huidige gemeentevlag stamt uit het jaar 1935 en is overgebleven uit de viering van het 750-jarig bestaan van de stad 's-Hertogenbosch. In feite is het niet meer dan de Brabantse Provincievlag met in de rechter bovenhoek het gemeentewapen. Voorts is ze als dundoek aan vervanging toe omdat ze tot de draad is versleten.

De regel dat de vlag moet aansluiten op het gemeentewapen en er een historische aanvulling op behoort te zijn leidde vanzelfsprekend tot een bestudering van het gemeentewapen in zijn huidige vorm teneinde tot een zo verantwoordelijk mogelijke vlag te komen.

Door de voorzitter van ons college is een uitgebreide studie gemaakt van wapens in zijn algemeenheid maar van het gemeentewapen van Geffen in het bijzonder. Voorop stond om het bestaande wapen te verbeteren dat wil zeggen zodanig te restaureren dat de klaarblijkelijke fouten worden gecorrigeerd en de oorspronkelijke kleuren en emblemen worden opgenomen.

Het is met zekerheid te zeggen dat de hoofden en de kruisen in het huidige wapen, die men vermeent in het bestaande wapen te zien, vertekende beelden zijn van rozen en molenijzers. Ook staat vast, dat de molenijzers eigen waren aan Vladeracken; de rozen stonden voor de heerlijkheid Geffen.

In 1561 werd namelijk de hoge heerlijkheid van Geffen verworven door jonkheer van Vladeracken.

Om aan te geven dat hij deze heerlijkheid in bezit had gekregen voegde hij aan zijn eigen wapen, zijnde de molenijzers, het wapen van de heerlijkheid Geffen toe, zijnde de rozen.

Samenvattend zou de vlag er als volgt uit kunnen zien:

de kleuren geel, wit en blauw, die de achtergrondkleuren vormen van het geres-
taureerd wapen van Geffen en een of meerdere symbolen van het gemeentewapen,
zijnde rozen en molenijzers.

Het latijnse kruis in blauw sluit in zijn vormgeving aan bij de christelijke traditie van ons dorp en in zijn kleurstelling aan het huidige wapen, dat in de zogenaamde koningskleuren is uit gevoerd welke terugkeren in een nieuw wapen. Op de ter inzage gelegde tekening is het ontwerp van de nieuwe vlag, dat ook door de commissie voor Algemene Zaken wordt geadviseerd weergegeven.

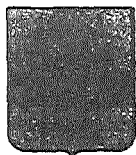
Wij verzoeken u het model van de nieuwe gemeentevlag aldus vast te stellen.

Geffen, 4 oktober 1984.

Burgemeester en Wethouders van Geffen,
de sekretaris, de burgemeester,

P.J. van Santvoort

P.J.A. Schwiebbe

Agendapunt 6

Onderwerp: instelling
gemeentevlag.

De raad der gemeente Geffen;
op voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

4 oktober 1984;

gelet op het advies van de commissie voor algemene
en bestuurlijke zaken;

mede gelet op artikel 167 van de gemeentewet;

besluit

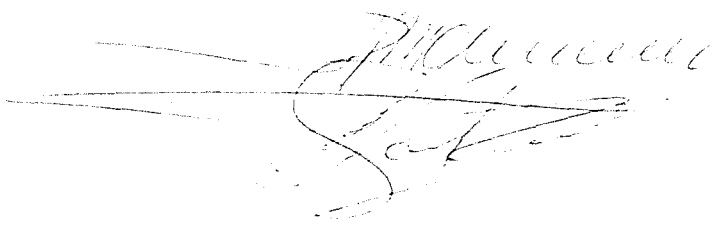
1. voor zijn gemeente een gemeentevlag in te stellen waarvan de beschrijving luidt als volgt:

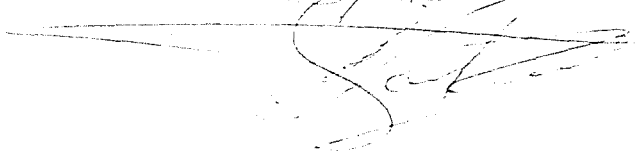
"over eenderde van de vlaglengte gekwartileerd van geel en wit en over alles heen een blauw kruis met het snijpunt der armen op eenderde van de vlaglengte en eenarmdikte, gelijk aan $1/6$ vlaghoogte; aan de broekzijde op het geel een rode vijfbladige roos en op het wit een rood molenijzer, beide figuren met een hoogte, gelijk aan $7/20$ vlaghoogte".

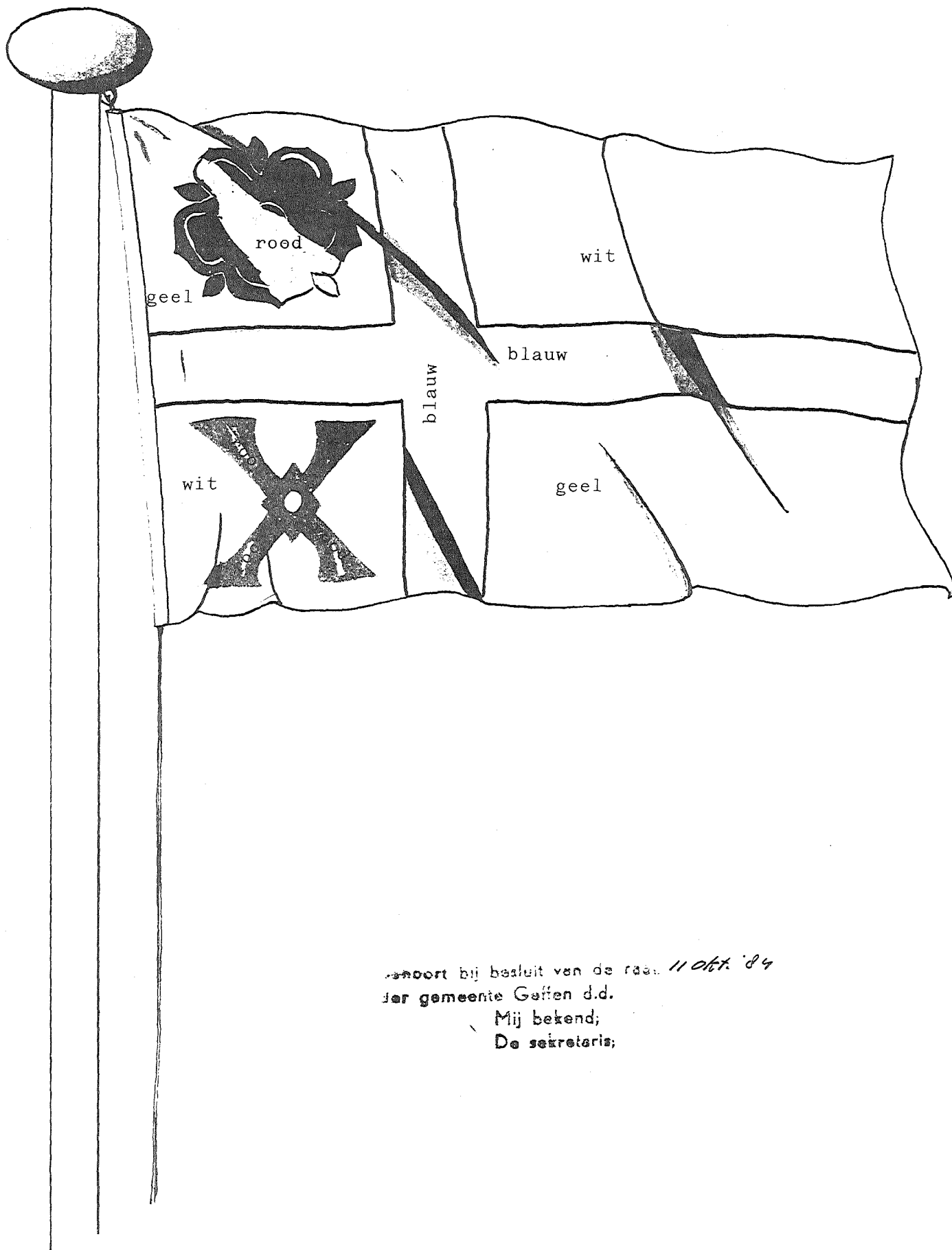
2. burgemeester en wethouders te machtigen een passend tijdstip aan te wijzen voor een plechtige vlaghijsing;
3. door vermenigvuldiging van dit besluit en van de model-tekening belanghebbenden daarvan in kennis te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Geffen d.d. 11 oktober 1984.

De raad voornoemd,

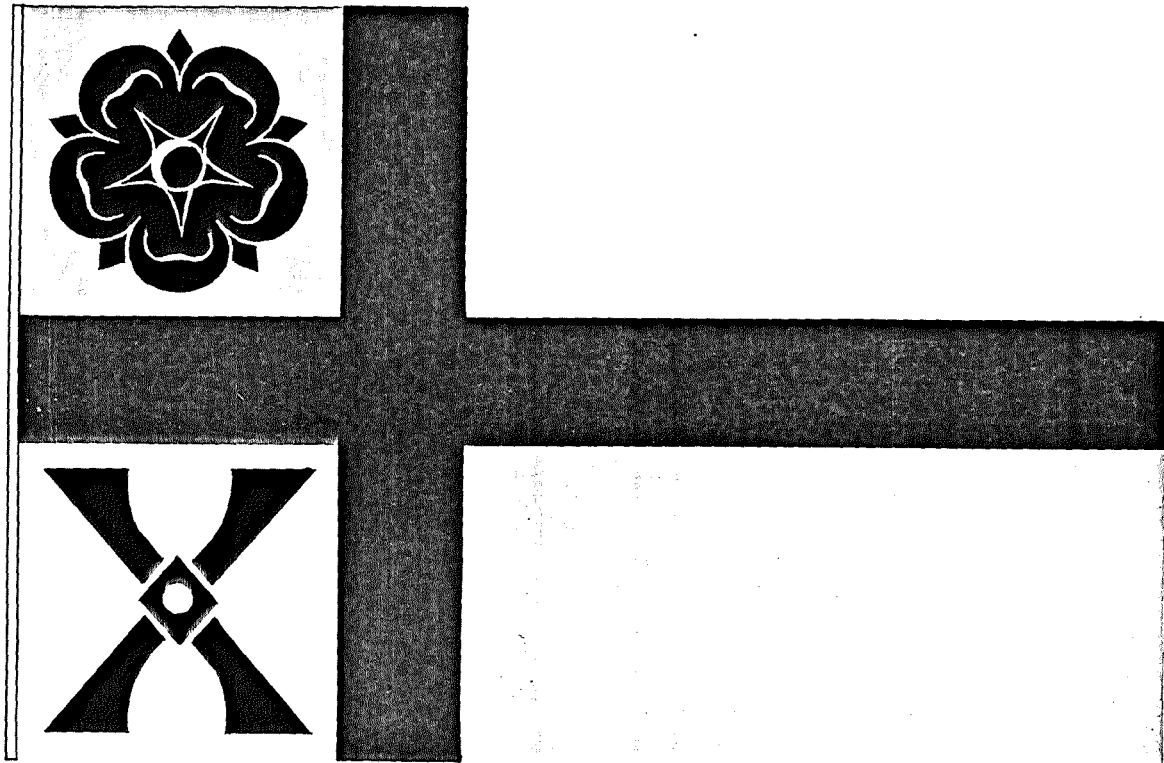
 ,voorzitter.

 ,sekretaris.

behoort bij besluit van de raad 11 okt. '84
der gemeente Gaffen d.d.

Mij bekend;
De sekretaris;

Omschrijving: over eenderde van de vlaglengte gekwartileerd van geel en wit en over alles heen een blauw kruis met het snijpunt der armen op eenderde van de vlaglengte en een armdikte, gelijk aan $1/6$ vlaghoogte; aan de broekzijde op het geel een rode vijfbladige roos en op het wit een rood molenijzer, beide figuren met een hoogte, gelijk aan $7/20$ vlaghoogte.

Raadsbesluit: 11 oktober 1984, nr. 6.

Advoes H.R.v.A.: -